

**Integraal Afvalbeleidsplan
Gemeente Bergambacht
2012 - 2021**

Auteur: Jan van der Heide, Henk Boonstra, Wil de Lange, Viona de Bruyn
Afdeling: ROB, gemeente Bergambacht
Datum: 24 januari 2012
Versie: Definitief

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Beleidskaders	5
1.1 Europees beleid	5
1.2 Landelijke kaders.....	5
1.3 Lokale verantwoordelijkheid	6
1.4 Beleid Bergambacht	7
1.5 Overige ontwikkelingen	9
2 Huidige situatie.....	11
2.1 Inzamelvormen.....	11
2.2 Inzameling monostromen.....	12
2.3 Overig.....	14
2.4 Afvalscheidingresultaten	15
2.5 Financieel overzicht – Huidig.....	17
3 Toekomst gemeente Bergambacht	17
3.1 Inzamelvormen.....	17
3.2 Inzameling monostromen.....	20
3.3 Samenvattend Financieel Overzicht	29
3.4 Verdeling van de kosten	29
4 Conclusie	32

Inleiding

Elke gemeente heeft de wettelijke zorgplicht om huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen. Nu zijn er diverse mogelijkheden om gescheiden inzameling te verzorgen en daarmee te voldoen aan de wetgeving. Daarnaast is de afvalwereld een dynamische omgeving die veel facetten bevat en niet eenvoudig in elkaar zit. Het is van belang om als gemeente een goed uitgeruste basis te hebben om besluiten te nemen over service, kosten en milieu. In dit integrale afvalbeleidsplan van gemeente Bergambacht wordt een beleidsvoorstel gedaan.

Achtergrond

Binnen de gemeente Bergambacht spelen een aantal jaren diverse afvalgerelateerde dossiers. Sinds eind 2010 is extra aandacht besteed aan deze onderwerpen, hierbij gaat het om Diftar, het afvalbrengrstation (ABS) en de dienstverleningsovereenkomst met Cyclus voor inzameling en reiniging. De algehele samenhang van de dossiers maakt dat het om inhoudelijke en financiële redenen niet wenselijk is om separate besluiten te nemen. Om keuzes te kunnen maken, is een solide beleid als basis onontbeerlijk.

Een aantal uitgangspunten is meegenomen bij dit beleid:

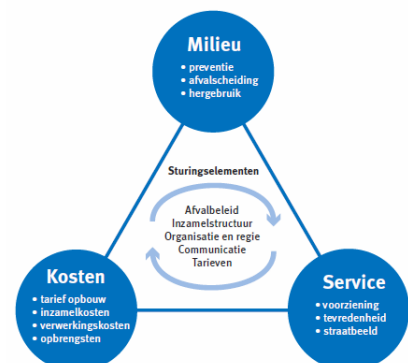
- Alle huidige en toekomstige activiteiten op het gebied van afval dienen als geheel opgepakt te worden. Op deze wijze kan weloverwogen beslist worden welke maatregelen de gemeente kan uitvoeren binnen het huidige budget.
- Bij de totale financiering dient ook de mogelijkheid betrokken te worden tot het sluiten van nieuwe overeenkomsten en het aanbesteden van activiteiten (afvalinzameling en exploitatie van het afvalbrengrstation).

Tevens heeft het College van Burgemeester en Wethouders de wens uitgesproken een praktisch afvalbeleidsplan op te stellen.

Bij het opstellen van beleid inzake inzameling en verwerking van huishoudelijk afval zijn drie aspecten van belang (zie figuur):

- De mate van milieurendement en bronscheiding;
- De hoogte van service en dienstverlening aan burgers;
- Het niveau van kosten van inzameling en verwerking.

Bij het formuleren van dit beleidsplan is met deze factoren rekening gehouden en heeft beoordeling plaatsgevonden.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 zijn de landelijke beleidskaders weergegeven die vertaald zijn naar gemeentelijke verantwoordelijkheden. Ook de relatie die de gemeente heeft met de inzamelaar is hierin uitgeschreven. Vervolgens is in hoofdstuk 2 de huidige situatie beschreven. In hoofdstuk 3 wordt overgegaan tot de mogelijkheden op het gebied van verdere afvalscheiding voor de gemeente Bergambacht. In hoofdstuk 4 zijn de aanbevelingen weergegeven.

1. Beleidskaders

1.1 Europees beleid

In juni 2008 is het Europees Parlement akkoord gegaan met de nieuwe wetgeving op het gebied van afvalverwerking; de EU-kaderrichtlijn Afvalverwerking. Hiermee zijn er strengere regels en duidelijke doelstellingen voor het hergebruik en de recycling van afval vastgelegd. Daarnaast verplicht de richtlijn de lidstaten tot het opstellen van bindende nationale programma's voor afvalpreventie.

Nederlanders hebben in 2008 gemiddeld 622 kilo huishoudelijk afval per persoon/ inwoner geproduceerd. Dat is bijna 100 kilo meer dan het EU-gemiddelde van 524 kilo per persoon/ inwoner. Hiervan verdween 39% in de verbrandingsoven, 32% werd hergebruikt, 27% gecomposteerd en 2% gestort.

In de EU als geheel werd 40% van het huishoudelijk afval gestort. De Tsjechen produceerden in 2008 het minste afval per inwoner. De Denen produceerden met gemiddeld 802 kilo per inwoner het meeste huishoudelijke afval.

1.2 Landelijke kaders

De wettelijke zorgplicht van een gemeente ten aanzien van huishoudelijke afvalstoffen is vastgelegd in hoofdstuk 10 van de Wet Milieubeheer (WM). In de WM is vastgelegd hoe afvalstoffen bij voorkeur verwerkt moeten worden. Vaak wordt dit aangeduid als de Ladder van Lansink, vernoemd naar het Kamerlid dat deze voorkeursvolgorde bepleitte:

- Preventie van afval (hoogste prioriteit).
- Nuttige toepassing. Voor zover nuttige toepassing in de vorm van product- of materiaalgebruik niet mogelijk is, wordt sterk ingezet op het benutten van de energie inhoud van afvalstoffen door ze (na scheiding achteraf) in te zetten als brandstof in installaties met een hoog energetisch rendement.
- Verbranden als vorm van verwijdering met energiebenutting.
- Storten (de minst gewenste verwerkingwijze).

De EU-kaderrichtlijn Afvalverwerking verplicht Nederland om periodiek afvalbeheersplannen op te stellen. In het Landelijk Afvalbeheersplan (LAP) worden de doelstellingen en uitgangspunten van het afvalbeheer omschreven. Het eerste LAP liep van 2003 tot en met 2009; het vigerende LAP 2 is eind 2009 in werking getreden en geldt tot en met 2015. Het plan geeft tevens een doorkijk tot 2021. Aan de basis van het LAP staan mondiale ontwikkelingen, zoals op het gebied van Cradle-to-Cradle, klimaatbeheer, duurzame energie en ketenbeheer.

Eén van de belangrijkste doelstellingen van LAP 2 is dan ook het stimuleren van **preventie** van afvalstoffen en het realiseren van 60% **nuttige toepassing** van het totaal aan

huishoudelijk afval in 2015. Dit houdt in dat de groei van het totale afvalaanbod moet zijn ontkoppeld van de economische groei.

Voorts wordt beoogd de **milieudruk** van de activiteit 'afvalbeheer' te beperken door het stimuleren van nuttige toepassing. Dit houdt in dat er zoveel mogelijk hergebruikt wordt of bij verwerkingsinstallaties ingezet wordt op energiewinning.

Derde belangrijke doelstelling is het beperken van de milieudruk vanuit productketens: het ketengericht afvalbeleid. De gehele productketen wordt in beschouwing genomen van grondstofwinning, productie en gebruik tot afvalfase inclusief hergebruik. Dit heeft in de afgelopen jaren geleid tot oa. het verpakkingsconvenant en afspraken met het bedrijfsleven inzake terugname van afvalstromen als kunststof verpakkingen en elektrische apparatuur.

1.3 Lokale verantwoordelijkheid

Gemeenten dienen het LAP 2 te gebruiken als toetsingskader bij het uitoefenen van de bevoegdheden en verantwoordelijkheden krachtens de Wet Milieubeheer, zoals bijvoorbeeld bij het beleid voor invoering en stimulering van afvalpreventie en gescheiden inzameling van huishoudelijk afval. Een gemeente heeft onder meer de volgende wettelijke taken en bevoegdheden:

1. Het zorgdragen voor (bron) gescheiden inzamelen van huishoudelijk afval.
2. Het treffen van maatregelen om afvalpreventie en -scheiding van huishoudelijk afval te optimaliseren.

Bronscheiding

Voor afvalscheiding aan de bron is een aantal uitgangspunten en voorwaarden geformuleerd in LAP 2:

- Het moet resulteren in nuttig toepasbare producten, materialen of brandstof of een reststroom opleveren die minder milieudruk oplevert dan zonder scheiding aan de bron.
- Er moet een afzetmarkt zijn of kunnen worden gecreëerd voor de nuttig toepasbare producten, materialen of brandstof.
- De milieudruk moet gelijk of lager zijn dan integrale inzameling en verwijdering.
- Als voor één of meerdere deelstromen methoden voor mechanische nascheiding van integraal afval operationeel zijn kan worden afgezien van bronscheiding, mits deze een gelijke of lagere milieudruk geven.
- De extra handelingen voor het gescheiden houden en inzamelen van het afval moet maatschappelijk aanvaardbaar zijn.
- Het gescheiden houden en afvoeren van afval mag niet leiden tot een toename van de veiligheidsrisico's voor ondoeners en inzamelaars.

Afvalscheiding

De bovenstaande criteria zijn naast diverse afvalcomponenten gehouden. Dit heeft geresulteerd in onderstaande afvalstromen die gescheiden ingezameld moeten worden¹:

- Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT)²
- Papier en karton

¹ Bron: LAP2 en Wet Milieubeheer

² Betreft GFT dat wordt ingezameld dmv minicontainer. Het inzamelen van grof tuinafval is niet als doelstelling opgenomen in het LAP2

- Glas
- Textiel
- Klein Chemisch Afval (KCA)
- Componenten uit grof huishoudelijk afval (waaronder grof tuinafval, bouw- en sloopafval, inclusief verduurzaamd hout) (GHA)
- Kunststof verpakkingsafval (KFF)
- Elektronische apparatuur (EEA/ Wit- en bruingoed)

Voor overige deelstromen uit het huishoudelijk restafval gelden geen verplichtingen om aan de bron te scheiden. Dit heeft enerzijds te maken met de complexe samenstelling en vervuilingsgraad (zoals bij drinkkartons) en anderzijds met hoogwaardige nascheidingsopties (zoals blik dat bij de verbrandingsinstallaties goed uit het restafval kan worden gescheiden voor materiaalhergebruik). Voor de stroom kunststof worden op dit moment landelijke proeven gedaan met nascheiding.

Gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden

De landelijke doelstelling uit het Landelijk Afvalbeheersplan voor nuttige toepassing van huishoudelijk afval is 60% in 2015. Omdat kleinere gemeenten eenvoudiger een hogere respons halen bij gescheiden afvalinzameling dan grotere gemeenten zijn de doelstellingen gedifferentieerd naar stedelijkheidsklasse. Bergambacht valt in stedelijkheidsklasse 5. Gemeenten dragen in verschillende mate bij aan het behalen van de doelstelling: klasse 5 dient de doelstelling van 60% te behalen.

De doelstelling per gemeente geldt voor de totale hoeveelheid huishoudelijk afval, inclusief grof afval. Wel worden er richtlijnen gegeven in kg/per inwoner per component, waarbij grof afval in percentages wordt gemeten. De inzamelwijze is hierbij namelijk zeer bepalend voor het halen van de richtlijnen.

Tabel 1: Richtlijnen voor bronscheiding per component tot 2021 (in kg per inwoner)

Sted. klasse	GFT afval	Papier	Glas	Textiel	KCA	Grof vuil %
1	35	60	20	5	2	75
2	85	75	23	5	2	75
3	105	85	23	5	2	75
4	125	90	23	5	2	75
5	140	95	23	5	2	75

1.4 Beleid Bergambacht

1.4.1 Collegewerkprogramma

In het collegewerkprogramma 2010–2014 is op het gebied van afval het volgende opgenomen:

- Het efficiënt exploiteren en verbeteren van het afvalbrengstation aan de Veerweg in Bergambacht. Daarnaast wil de gemeente het ophalen van grof huishoudelijk afval voor de inwoners die niet over passend vervoer beschikken mogelijk houden.

- Promoten van goede afvalscheiding als onderdeel van DIFTAR, waarbij het principe ‘de vervuiler betaalt’ op een verantwoorde en rechtvaardige manier wordt toegepast en gemiddeld leidt tot kostenreductie.

1.4.2 Afvalbeleid

Hoewel de gemeente afgelopen jaren maatregelen en uitvoeringsbesluiten heeft genomen, is er geen specifiek afvalbeleid opgesteld. Bergambacht heeft zich tot nu toe (indirect en op onderdelen) aangesloten bij de meerjarenbeleidplannen van Cyclus.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een vergoeding voor de kosten die het ophalen van het huisvuil en het verwerken ervan met zich meebrengt.

De afvalstoffenheffing kan alleen worden geheven bij burgers. Er is een wettelijke verplichting voor gemeenten om tenminste eenmaal per week huishoudelijk afval op te halen³. Om te kunnen heffen is het niet noodzakelijk dat er daadwerkelijk afval wordt aangeboden, maar is bepalend of afval bij een perceel kan ontstaan. We spreken van een belasting. Wettelijke basis voor heffing is de Wet milieubeheer.

Reinigingsrecht (bedrijfsafval)

Bedrijven, winkels e.d. betalen geen afvalstoffenheffing, maar wel reinigingsrecht indien het afval door de gemeente opgehaald wordt. De gemeente heeft ook geen zorgplicht voor het inzamelen van bedrijfsafval. Winkeliers en bedrijven dienen in principe zelf voor de afvoer van hun afval te zorgen.

1.4.3 Regionaal beleid – Cyclus

a. Aandeelhouders

De gemeente is in 2003 aandeelhouder geworden van Cyclus, een overheidsNV waarin 15 gemeenten participeren en die is ontstaan vanuit een gemeenschappelijke regeling tussen gemeenten Gouda, Waddinxveen, Bodegraven en Boskoop. Uitgangspunt voor de samenwerking was het bundelen van krachten, beleidsontwikkeling en investeringen. Het aandelenkapitaal per gemeente is geplaatst op basis van het inwoneraantal à € 7, – (nominaal). Het totale aandelenkapitaal van Bergambacht bestaat uit 13.842 aandelen (3%). Op ambtelijk en bestuurlijk niveau hebben de aandeelhouders een respectievelijk adviserende en achteraf controlerende rol; besluiten worden genomen door de directie van Cyclus welke verantwoording aflegt aan de Raad van Commissarissen.

b. Multilaterale overeenkomsten

In 2003 is vanuit deze NV op regionaal niveau (Midden Holland en Rijnstreek) een meerjarenbeleidsplan ontwikkeld ten behoeve van de afvalinzameling en -verwerking. De aandeelhoudende gemeenten hebben zich middels een multilaterale samenwerkingsovereenkomst verbonden aan dit beleid, inclusief een aanleververplichting van al het restafval (inclusief grof huishoudelijk afval) en Groente-, Fruit- en Tuinafval (GFT). Deze overeenkomst heeft een opzegtermijn van 10 jaar.

³ Bron: Wet Milieubeheer

Cyclus is een aanbestedingsprocedure gestart voor verwerking van (grof) huishoudelijk restafval. Inmiddels zijn de verwerkingstarieven voor restafval en grofhuishoudelijk afval bekend. Voor de verwerking van restafval en grofhuishoudelijk afval zijn de tarieven respectievelijk € 71, 34 en € 95, 41. In het laatste kwartaal van dit jaar worden de nieuwe tarieven bekend gemaakt.

c. Dienstverleningsovereenkomst

Per gemeente is daarnaast al dan niet een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten. Bergambacht heeft diverse DVO's met Cyclus:

- voor de inzameling van huishoudelijk afval.
- voor het beheer van het afvalbrengstation.
- voor het legen van ondergrondse containers.
- voor het verwijderen van klein chemisch afval.
- voor de verwijdering van oud papier en karton.
- voor inzameling van glas.

Vanwege ontwikkelingen rondom de bestuurlijke toekomst van de Krimpenerwaard, de looptijd van diverse overeenkomsten, onvrede over de huidige verrekensystematiek en samenwerking met de inzamelaar is de dienstverleningsovereenkomst opgezegd. De huidige overeenkomsten hebben een (resterende) looptijd tot 1 januari 2013.

d. Evaluatie en doelstellingen

Eind 2009 heeft een evaluatie van het Meerjarenbeleidplan 2004–2007 van Cyclus plaatsgevonden. De belangrijkste conclusies waren dat, met uitzondering van 2 gemeenten, de doelstelling tot het verhogen van bronscheiding van alle (grof) huishoudelijk afval van 48% naar 56% niet werden gehaald.

In het Meerjarenbeleidplan 2009–2021 heeft Cyclus zich ten doel gesteld de uitvoering te optimaliseren, de LAP milieudoelstellingen (60% nuttige toepassing in 2015) te behalen middels het benutten van de beschikbare technieken; maatschappelijk verantwoord te ondernemen, de communicatie en informatievoorziening richting gemeente te optimaliseren en het collectief vermarkten van afvalstromen op te pakken.

Bergambacht heeft in de afgelopen jaren voor een aantal projecten aansluiting gezocht bij Cyclus. Denk hierbij aan het project voor (verdere) afvalscheiding van huishoudelijk afval inclusief een communicatiecampagne (Bas de Bij) en de recente invoering van aparte inzameling voor kunststoffen.

1.5 Overige ontwikkelingen

Een aantal thema's staat op dit moment erg in de belangstelling bij de (landelijke) overheid. Producentenverantwoordelijkheid, kunststofinzameling (bron- versus nascheiding), CO₂ reductie en Cradle to Cradle (en duurzaamheid) is een aantal van veel besproken onderwerpen. Hieronder volgt een korte toelichting en voor zover mogelijk de stand van zaken per onderwerp.

Producentenverantwoordelijkheid

Producentenverantwoordelijkheid houdt in dat producenten en importeurs (mede) verantwoordelijk zijn voor het beheer van producten die door hen op de markt zijn of worden gebracht, ook in het afvalstadium van deze producten.

Producentenverantwoordelijkheid houdt echter tevens in dat er schone productie plaatsvindt en dat er schone producten worden gemaakt als ook producten die energie efficiënt zijn en die in de afvalfase een zo gering mogelijke milieubelasting veroorzaken. Sinds 1990 is voor een tiental producten producentenverantwoordelijkheid ingevoerd. Dit gebeurde op vrijwillige basis. Voor overige producten is dat verplicht gesteld op grond van de Wet Milieubeheer.

Begin 2006 trad het Besluit beheer verpakkingen en papier en karton in werking. Op grond daarvan zijn producenten nu verantwoordelijk voor de inzameling en recycling van de verpakkingen van producten die zij in Nederland op de markt brengen. Voor de inzameling van verpakkingen uit huishoudens wordt gebruik gemaakt van de gemeentelijke inzamelstructuur.

Kunststoffen (bron- versus nascheiding)

Voor kunststoffen loopt een proef op het gebied van nascheiding. De voorlopige resultaten⁴ wijzen uit dat het hergebruikpercentage bij bronscheiding 10% hoger ligt dan bij nascheiding. Dit betekent dat de terugwinprestatie bij nascheiding lager uitkomt ten opzichte van bronscheiding. De ketenkosten (inzamel- en sorteerkosten) komen op bijna gelijk niveau uit (€ 720,- gemiddeld bij bronscheiding en € 684,- gemiddeld bij nascheiding tot en met sortering). De proef wordt eind 2012 afgerond, waarna de definitieve resultaten bekend worden gemaakt.

CO₂ reductie

De vermindering van CO₂ uitstoot is een belangrijke leidraad voor de afvalindustrie. Het recyclen van afval beperkt de uitstoot van CO₂, doordat minder nieuwe grondstoffen gebruikt worden. Daarnaast kan afval worden gebruikt voor het opwekken van energie, waardoor minder fossiele brandstoffen worden gebruikt. De afvalbranche zoekt naar mogelijkheden om hier eenduidig over te rapporteren. Een enkele organisatie heeft een (duurzaamheids)monitor ontwikkeld om de uitstoot inzichtelijk te maken en te kijken welke maatregelen uitstoot verminderend werken.

Cradle to cradle (duurzaamheid)

Duurzaamheid gaat over de schaarste van de hulpbronnen waarmee welvaart wordt voortgebracht, zowel nu als in de toekomst. Het bruikbaar aardoppervlak is eindig; grondstoffen kunnen op raken; en de opnamecapaciteit van de atmosfeer en onze natuurlijke omgeving kent haar grenzen. Het respecteren van deze 'gebruiksruimte' betekent dat ook toekomstige generaties er gebruik van kunnen blijven maken. De essentie van de Cradle to cradle filosofie is dat alle gebruikte materialen na hun 'leven' in het ene product nuttig kunnen worden ingezet in een ander product. Ten opzichte van het

⁴ Evaluatie-onderzoek bron- en nascheiding kunststof verpakingsafval (28-2-2011 door K+V)

conventionele hergebruik zijn er twee verschillen: er treedt geen kwaliteitsverlies op en er blijven geen restproducten over die alsnog gestort of verbrand moeten worden.

2 Huidige situatie

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de huidige situatie van inzameling en verwerking georganiseerd is. Per inzamelvoorziening (vorm) en per afvalstroom wordt de huidige stand van zaken weergegeven.

2.1 Inzamelvormen

In deze paragraaf wordt beschreven welke inzamelmiddelen binnen de gemeente gebruikt worden en voor welke afvalstromen deze worden ingezet.

Afvalbrengrstation

De gemeente heeft een milieustraat waar de inwoners van de gemeente Bergambacht hun grof huishoudelijk afval kunnen aanbieden.

Voor een aantal fracties zoals verbouwingsafval, bielzen, dakbedekking, geïmpregneerd hout en autobanden dient men te betalen. De overige stromen: elektrische en elektronische apparatuur, glas en vlakglas, snoeiafval, hout, ijzer, klein chemisch afval (KCA), papier en karton, puin en textiel zijn gratis aan te bieden.

Het afvalbrengrstation is op vrijdag van 13.00 uur tot 16.00 uur en op zaterdag van 09.00 uur tot 12.00 uur open.

Het afvalbrengrstation wordt beheerd door medewerkers van Cyclus.

Het afvalbrengrstation brengt hoge kosten met zich mee. Dit heeft een aantal redenen:

- Het acceptatiebeleid op het afvalbrengrstation, de wijze van legitimatie en de logistieke beperking van het terrein dragen er aan bij dat inwoners van buiten de gemeente waarschijnlijk gebruik maken van het afvalbrengrstation. Ook bedrijven brengen afval op het afvalbrengrstation, wat niet gewenst is.
- Het afvalbrengrstation voldoet niet meer aan de hedendaagse eisen qua arbeidsomstandigheden (werkklimaat), milieueisen (fundering, verharding) en service & kwaliteit (uitstraling, bereikbaarheid, inrichting terrein).
- De afrekensystematiek met Cyclus is onvoordelig. Er wordt afgerekend per bezoeker (vast tarief) en niet op basis van werkelijke kosten. Door het afrekenen per bezoeker is er geen inzicht in de daadwerkelijke kosten van het afvalbrengrstation. Eventuele risico's (variabele kosten) zijn door deze afrekensystematiek wel afgedekt.
- Als daarnaast het aantal bezoekers afneemt, verminderen de totale kosten voor de gemeente niet evenredig. Contractueel is vastgelegd dat Cyclus een bedrag aan vaste kosten in rekening mag brengen, onafhankelijk van het aantal bezoekers.

Minicontainers

Binnen de gemeente wordt gebruik gemaakt van 140 liter en 240 liter minicontainers voor de inzameling van rest- en GFT-afval. De containers zijn nu ongeveer 20 jaar oud.

Het is mogelijk een 2^e minicontainer voor huishoudelijk restafval te krijgen. Hiervoor betaalt een huishouden €78,76 per jaar, bovenop de afvalstoffenheffing.

Het is mogelijk een 2^e minicontainer voor GFT-afval af te nemen. Hiervoor betaalt men €31,50 per jaar, bovenop de afvalstoffenheffing.

Het is bekend dat er een aantal illegale minicontainers voor rest- en GFT-afval in omloop is. Dit zijn containers die niet geregistreerd zijn en waar geen afvalstoffenheffing voor wordt betaald. Op basis van verzamelde gegevens is gebleken dat ongeveer 5% van het totale restafval minicontainerbestand niet geregistreerd is en ongeveer 2% van het GFT-afval minicontainerbestand niet geregistreerd is.

Collectieve voorzieningen

Ondergrondse containers

In de gemeente Bergambacht zijn elf ondergrondse containers van 5m³ voor restafval geplaatst. Deze containers zijn voor hoogbouwoningen (nieuwbouw) geplaatst. Bij de (op dit moment) ingeplande nieuwbouw worden nog zes locaties voorzien van ondergrondse restafvalcontainers.

Voor de realisatie van ondergrondse containers bij de ontwikkeling van nieuwbouw is de projectontwikkelaar verantwoordelijk voor de realisatie. De gemeente betaalt de kosten voor onderhoud en lediging.

Er zijn op dit moment maximaal twintig huishoudens op één ondergrondse afvalcontainer aangesloten. De ondergrondse afvalcontainers worden om die reden eenmaal per twee weken geleegd. Het is mogelijk om het aantal aansluitingen op te voeren naar 40 per container. Wanneer door hoogbouwaansluitingen gebruik wordt gemaakt van ondergrondse containers, is er geen mogelijkheid om het GFT-afval apart aan te bieden⁵.

Rolcontainers

Er staan zesentwintig rolcontainers in betoncocons voor de inzameling van rest- en GFT-afval bij hoogbouwaansluitingen.

Compostvaten

Om het GFT-afval zoveel als mogelijk te scheiden van het restafval wordt aan de bewoners de mogelijkheid geboden een compostvat aan te schaffen. Door middel van compostvaten kan GFT-afval thuis worden gecomposteerd. De kosten van het vat worden gedeeld: een bewoner betaalt € 34,50 per vat en de gemeente betaalt de andere helft. Het kunnen verkrijgen van een compostvat is in het verleden gepromoot.

2.2 Inzameling monostromen

In deze paragraaf is beschreven hoe de inzameling van de diverse afvalstromen is georganiseerd.

GFT

Het GFT-afval wordt eenmaal per twee weken (oneven weken) ingezameld.

⁵ GFT in ondergrondse containers heeft een hoge vervuilingsgraad. In het verleden is vanuit esthetisch oogpunt gekozen om geen bovengrondse voorzieningen te plaatsen naast ondergrondse containers.

Papier/karton

Papier en karton wordt huis-aan-huis ingezameld door enkele verenigingen en een school. Cyclus verzorgt een inzamelvoertuig met chauffeur en de verenigingen leveren vrijwilligers voor de inzameling.

De vereniging/school ontvangt een maandelijkse vergoeding (bruto papieropbrengst -/- een deel van de logistieke kosten). Door Cyclus worden jaarlijks afspraken gemaakt met de verenigingen/school over inzameldata, logistieke aangelegenheden, inzet manuren en materieel.

Papierinzameling vindt plaats op de vrijdagavonden en zaterdagen. In Ammerstol wordt er 11 maal per jaar ingezameld. Zowel in Bergambacht als in Berkenwoude wordt 24 maal per jaar ingezameld, wat een totaal van 59 maal inzamelen inhoudt. Per kern worden verschillende inzamel frequenties aangehouden.

Van NEDVANG ontvangt de gemeente thans een registratievergoeding per ton van €6,67.

Textiel - inzamelacties charitatieve instellingen

In de gemeente Bergambacht staan zes textielcontainers geplaatst. De containers worden maandelijks gelegegd door Reshare/Leger des Heils.

Kunststofverpakkingen (KFF)

In 2010 is gestart met de inzameling van KFF (d.m.v. de oranje Plastic Hero zak). Dit werd eenmaal per vier weken huis aan huis ingezameld.

Met ingang van 1 januari 2011 is de frequentie opgevoerd naar eenmaal per twee weken. Voor de inzameling van KFF ontvangt de gemeente Bergambacht een inzamelvergoeding van NEDVANG van €475,00 per ton. Daarnaast ontvangt de gemeente een transportvergoeding per km, per ton van €1,54 en een communicatievergoeding van €0,11 per inwoner (verrekenprijs 2011).

Voor de inzameling van KFF is een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) aangegaan met Cyclus. Deze DVO is ingegaan per 1 november 2009 en eindigt op 31 december 2012.

Glas

In de gemeente Bergambacht staan 9 glascontainers. Het glas wordt in drie verschillende kleuren ingezameld; wit, bruin en groen.

De glascontainers worden in principe eenmaal per week geledigd.

Van NEDVANG ontvangt de gemeente een garantievergoeding per ton van €53,36 (verrekenprijs 2011).

Grof huishoudelijk afval

Het grof huishoudelijk afval wordt in de gemeente Bergambacht vier maal per jaar ingezameld op vaste inzameldata. Men kan het grof huishoudelijk afval zonder aanmelding en gratis op straat aanbieden. De gemeente betaalt deze kostenpost.

Restafval

Restafval is afval dat niet verder gescheiden kan worden en uiteindelijk moet worden verbrand. Eenmaal per twee weken wordt het huishoudelijk restafval ingezameld (even weken).

Vanwege de multilaterale overeenkomst met Cyclus is de gemeente verplicht het rest- en GFT-afval aan te leveren bij Cyclus. Het restafval wordt naar het overslagstation van Cyclus in Gouda afgevoerd, waarna het wordt overgeslagen en afgevoerd naar de verbrandingsinstallatie van SITA te Roosendaal.

Bedrijfsafval

Voor het verwijderen van bedrijfsafval van beperkte omvang wordt reinigingsrecht geheven. Er zijn op dit moment 75 bedrijven/winkeliers (opgave SVHW) die reinigingsrecht betalen en waar Cyclus het afval voor inzamelt. Het is onduidelijk of alle bedrijven/winkeliers reinigingsrecht betalen of een inzamelcontract hebben afgesloten met een commerciële organisatie. Kosten voor inzameling worden dan gedragen door de gemeente en niet door de gebruiker.

Zoals eerder vermeld is gebleken dat ongeveer 5% van het totale restafval minicontainerbestand niet geregistreerd is.

2.3 Overig

Papierverenigingen

Door middel van de overeenkomst voor verwijdering van papier en karton draagt Cyclus namens en in opdracht van de gemeente zorg voor de verwijdering van de deelstroom oud papier en karton. De feitelijke inzameling van papier en karton geschiedt door vrijwilligers van verenigingen en één school. Cyclus stelt uitvoeringsafspraken op met de verenigingen en de school over de inzameldata, inzameluren en inzamelmiddelen.

Cyclus informeert de gemeente schriftelijk over de uitkomsten van kosten en opbrengsten via maandrapportages.

Op dit moment vloeien alle inkomsten, gegenereerd uit de papierinzameling, terug naar de inzamelende verenigingen en school. De kosten voor papierinzameling bestaan op dit moment uit inhuur van een inzamelvoertuig en chauffeur. Na aftrek van de kosten blijft er een netto opbrengst (= variabel, afhankelijk van hoeveelheid en prijs per ton) over, die ten goede van de verenigingen. De gemeente betaalt daarnaast nog een extra bedrag van € 32.000,- voor overhead uit aan Cyclus. Deze kosten worden vanuit de afvalstoffenheffing betaald.

Het uitgangspunt in voorliggend document is dat het kostenneutraal moet worden voor de gemeente.

Kringloopwinkel

Voor goederen die hergebruikt kunnen worden, kan de burger van Bergambacht terecht bij Dorkas te Bergambacht. De betreffende goederen dienen te worden gebracht. Vooraf dient contact te worden opgenomen. De betreffende organisatie adviseert dan of hergebruik mogelijk is.

Communicatie

De gemeente communiceert afvalgerelateerde onderwerpen via de gemeentegids en via de website (www.bergambacht.nl). Daarnaast wordt per huishouden een afvalkalender verstrekt waarin de inzameldagen voor alle afvalstromen ingepland zijn.

Handhaving

Op dit moment worden er door de gemeente geen handhavingactiviteiten geïnitieerd. Wel wordt bij constatering van excessen of onregelmatigheden opgetreden.

Nedvang

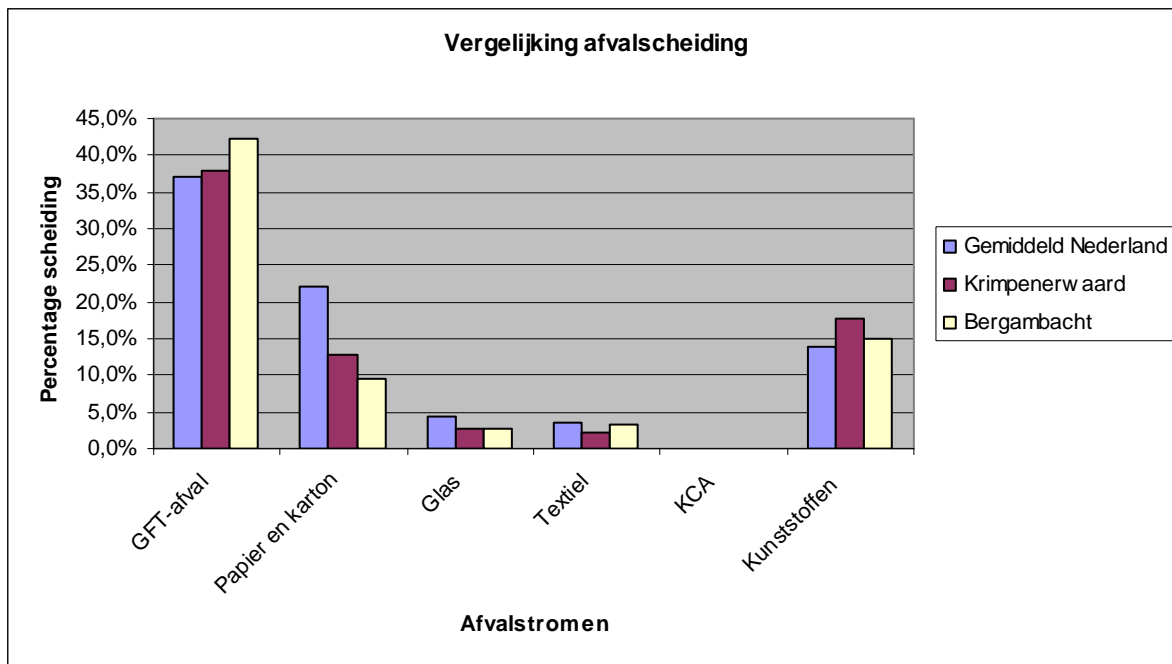
Nedvang regisseert de gescheiden inzameling en recycling van de verschillende soorten verpakkingsafval onder het motto dat afval een tweede leven als grondstof verdient. Nedvang stimuleert tevens de ontwikkeling van verpakkingen die beter kunnen hergebruikt. Nedvang werkt intensief samen met VNG en dus de Nederlandse gemeenten. Zoals eerder vermeld verzorgt Nedvang de rechtmatige vergoedingen richting gemeenten.

2.4 Afvalscheidingresultaten

In de eerdere paragrafen is omschreven hoe de inzameling van afvalstromen georganiseerd is.

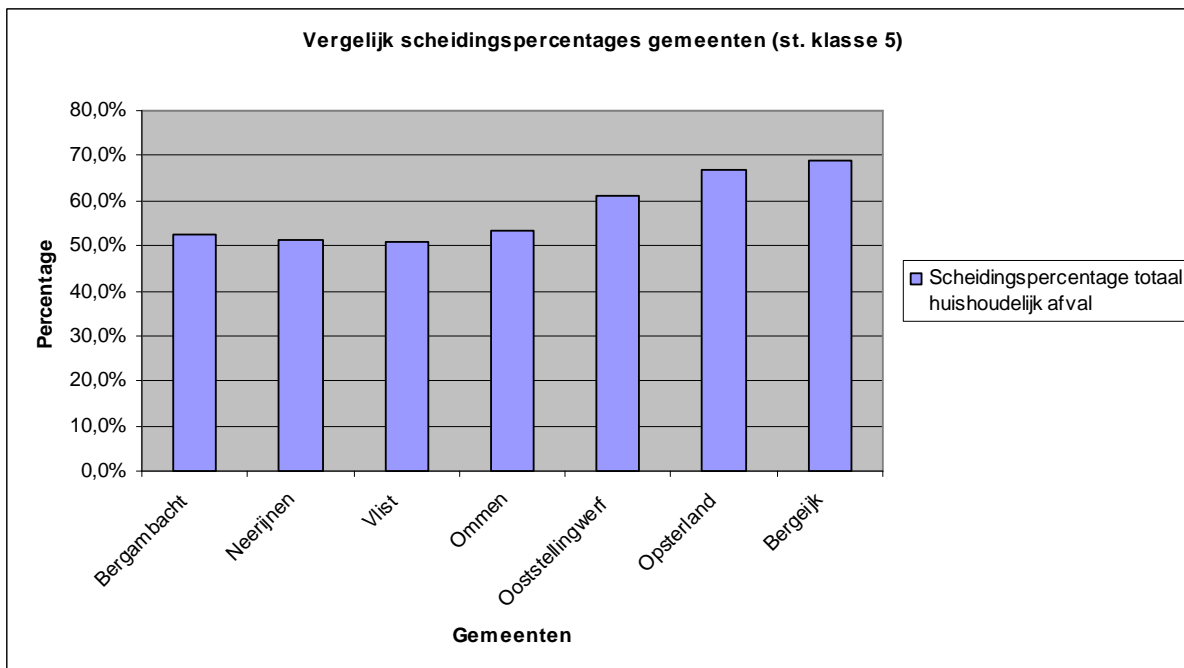
Omdat de gemeente inzicht wil hebben in het afvalscheidinggedrag van haar inwoners, is in 2010 een afvalsorteeranalyse uitgevoerd van het huishoudelijk restafval.

De uitkomsten hiervan zijn vergeleken met de afvalsorteerresultaten van de Krimpenerwaard-gemeenten en Nederland.

Grafiek 1: vergelijking sorteerresultaten Bergambacht met Krimpenerwaard en Nederland

Vervolgens is een vergelijk getrokken tussen Bergambacht en andere gemeenten, met en zonder Diftar, uit dezelfde stedelijkheidsklasse (klasse 5).

Bergambacht, Neerijnen, Vlist hebben geen Diftar

Overige gemeenten hebben Diftar (Volume/Frequentie)

Grafiek 2: Vergelijking scheidingpercentages gemeenten met stedelijkheidsklasse 5

Uit de resultaten van de afval sorteeraanlyse huishoudelijk restafval is gebleken dat er vooral rendement te behalen is bij de volgende afvalstromen: GFT-Afval, papier en karton en KFF.

2.5 Financieel overzicht – Huidig

De totale kosten (begroting 2012) zijn:

Kosten reinigingsheffing	
Inzamelen grofafval	€ 25.000
Vuilophaal en afvoer Rest	€ 100.989
Inzameling huis aan huis	€ 192.000
Kunststof	€ 0
Papier	€ 32.000
Glas	€ 3.000
Vuilverwerking CAF	€ 283.000
afvalbrengstation	€ 229.867
Totale kosten	€ 865.856 (excl. btw)

Op dit moment heft de gemeente afvalstoffenheffing middels het solidariteitsprincipe. De totale kosten voor inzameling en reiniging worden vergoed uit de totale inkomsten afvalstoffenheffing. De heffingen in 2012 zijn als volgt opgebouwd:

omschrijving	aantal	tarieven	totaal	
eenpersoonsh.	920	€ 193,79	€ 178.286,62	
meetspersoonsh.	2945	€ 290,68	€ 856.051,42	
overige heffingen			€ 27.000,00	
totaal	3865		€ 1.061.338,04	

3 Toekomst gemeente Bergambacht

In het vorige hoofdstuk is beschreven hoe de huidige situatie van inzameling en verwerking georganiseerd is. Hieronder worden maatregelen voorgesteld om de huidige situatie kostendekkend te maken, een vermindering van kosten te bewerkstelligen en efficiënter om te gaan met de huidige systematiek. Per maatregel wordt een advies gegeven voor een optimaal resultaat. Hierbij is het uitgangspunt dat de gemeente Bergambacht een en ander zelfstandig uitvoert. Bij een aantal maatregelen dienen op basis van het advies nog keuzes gemaakt te worden.

Het beleid gaat per 1 januari 2013 ingevoerd worden. Het valt nader te bezien of een aantal activiteiten al eerder ingevoerd kunnen worden.

3.1 Inzamelvormen

Hierin wordt beschreven hoe de gemeente in de toekomst wenst om te gaan met het beheer van de diverse inzamelmiddelen.

Afvalbrengstation

Belangrijke aandachtspunten voor het afvalbrengstation zijn naast de financiële exploitatie, de uitstraling en de samenwerking met Cyclus.

De huidige exploitatiekosten kunnen worden beïnvloed door:

1. Bedrijven te weren en goed toezicht en controle uit te voeren. Hierdoor zal minder puin, bouw- en sloopafval, hout etc. aangeleverd worden bij het afvalbrengstation. Deze stromen zijn het duurst qua verwerkingskosten.
2. Daarnaast zal de afrekeningsystematiek moeten wijzigen. Contractueel dient de insteek te zijn dat er op basis van gerealiseerde uren, ontvangen tonnages en verwerking en transportbewegingen gefactureerd wordt.
3. Heroverwegen van de huidige samenwerking met Cyclus (bemensing).
4. Het aanbieden van grof huishoudelijk afval (meer dan 2x aanbieden van grof huishoudelijk afval) te beprizen.

Gelet op de arbeidsomstandigheden, milieu, service & kwaliteit en overige problematiek is het wenselijk een nieuw afvalbrengstation te realiseren, respectievelijk een mobiele variant. Het afvalbrengstation bestaat uit mobiele onderdelen (bordes) en een nieuwe personeelsunit. Deze variant voldoet aan de huidige eisen omtrent arbeidsomstandigheden, milieu en service & kwaliteit.

De maximale investering is geraamd op € 750.000,-. De jaarlijkse kapitaallast is € 42.000,- met een levensduur van 40 jaar.

Andere alternatieven, zoals aansluiting zoeken bij een bestaand afvalbrengstation en/of een andere beheersorganisatie (K5) kunnen worden onderzocht.

Nieuw exploitatiecontract aangaan met een beheerder. Daarin dient niet alleen de afrekeningsystematiek anders georganiseerd te worden, maar ook toezicht en controle dient beter ingericht te worden. Hierbij is een aantal opties mogelijk:

- a) De exploitatie onderbrengen bij een lokale/regionale organisatie. Er zijn een aantal ondernemers die de exploitatie zouden kunnen verzorgen voor deze gemeente.
- b) Het beheer van het afvalbrengstation met eigen medewerkers invullen (formatie uitbreiding).

Voor de exploitatie van het afvalbrengstation zal mogelijk een aanbestedingsprocedure gevolgd moeten worden.

Doordat het exploitatiecontract anders in te richten (op basis van werkelijke afrekening) kunnen de kosten met € 85.000,- verlaagd worden.

Extra maatregelen grof vuil inzameling

- De inzameling van grof vuil continueren met dien verstande dat de frequentie van inzamelen wordt teruggebracht van 4x per jaar naar 2x per jaar.
- In overleg met het kringloopbedrijf (Dorcas) kan een (gesloten) container geplaatst worden op het afvalbrengstation. Bewoners kunnen tegelijk met het brengen van grof vuil ook goederen brengen voor de kringloopwinkel. Een medewerker van het kringloopbedrijf dient wel aanwezig te zijn om de goederen te controleren voor inname. Vervoer naar de kringloopwinkel dient het bedrijf zelf te organiseren.

Minicontainers

De inzameling middels minicontainers verloopt prima. De restafvalcontainers dienen vervangen te worden. De GFT minicontainers worden vervangen wanneer nodig. Op dit moment is naar schatting 7% (5% illegaal en 2% bedrijven) van het totale minicontainerbestand niet geregistreerd. Deze kosten worden gedragen door de gemeente en niet geheven bij de betreffende huishoudens.

Het beleid voor het verstrekken van een 2^e container wordt voortgezet.

Advies:

De minicontainers voor restafval worden vervangen door nieuwe minicontainers. De oude minicontainers worden ingezet voor de inzameling van oud papier. De nieuwe minicontainers voor restafval worden uitgerust met chips (ook voor bedrijfsafval). Hierdoor wordt het totale containerbestand ververs en worden de illegale containers eruit gefilterd. Dit levert extra heffingen op van minstens € 10.000,- (mogelijk veel hoger).

Collectieve voorzieningen

Ondergrondse containers/rolcontainers

Wanneer rolcontainers (betonnen cocons) worden vervangen door ondergronds containers, wordt een positieve impuls gegeven aan het aanzicht van de openbare ruimte.

Ondergrondse containers dienen uitgangspunt te zijn bij nieuwbouwlocaties. De ontwikkeling van deze projecten bekostigen de investering, waardoor de gemeente deze lasten niet hoeft te dragen. Hierbij wordt dan ook voorgesteld deze lijn door te zetten.

Wanneer de levensduur van rolcontainers ten einde is, dienen deze vervangen te worden door ondergrondse containers. Op deze wijze krijgen de collectieve voorzieningen eenzelfde uitstraling.

Advies:

Voorzetten van het huidige beleid. Aangezien Diftar het uitgangspunt is, worden de bovengrondse restafvalvoorzieningen vervangen door ondergrondse containers (incl. elektronische toegangsregistratie).

Compostvaten

De afname van compostvaten is zeer gering, ondanks de stimuleringsacties uit het verleden. De kosten van de vaten voor de gemeente zijn zeer gering. De vaten zijn in het verleden voor ongeveer de helft van de aanschafwaarde aangeboden aan de burgers. In de vaten wordt GFT-afval gecomposteerd, waardoor dit GFT-afval niet ingezameld hoeft te worden. Dit beleid kan in de toekomst voortgezet worden.

Advies:

Voorzetten van het huidige beleid.

3.2 Inzameling monostromen

Zoals in het collegewerkprogramma is vermeld, vindt de gemeente het belangrijk verdere afvalscheiding te stimuleren als onderdeel van Diftar. Daarnaast moeten de kosten voor de inwoners zo laag mogelijk gehouden worden en mag nieuw afvalbeleid niet leiden tot hogere kosten voor de burgers.

Advies:

Overgaan tot invoering van Diftar per 1 januari 2013. Diftar leidt naar verwachting tot een vermindering van 22% van het huishoudelijke restafval aanbod. Diftar levert de grootste vermindering van de milieudruk op, terwijl de service naar bewoners toe hetzelfde blijft. Elk huishouden betaalt jaarlijks een vast en variabel bedrag.

De minicontainer voor restafval (grijze) wordt bechipt, zodat deze geregistreerd is en de ledigingen worden bijgehouden. Op basis van het aantal ledigingen ontvangt de bewoner/ het huishouden een factuur. Voor het apart aanbieden van de GFT minicontainer wordt geen bedrag geheven.

Doelstellingen en maatregelen

Per afvalstroom zijn, met als uitgangspunt de variant Diftar, maatregelen en doelstellingen opgesteld. Deze zijn in onderstaande tabellen per afvalstroom weergegeven. De doelstellingen zijn voortgekomen uit het LAP 2 en zijn naast de uitkomsten van de sorteeranalyses gelegd die in 2010 hebben plaatsgevonden. Met deze gegevens is beoordeeld welke (scheiding)doelstelling realistisch is om te behalen. Op basis van de LAP 2 doelstellingen, de sorteeranalyses en verwachtingen bij Diftar invoering is een realistisch ambitieniveau per afvalstroom geformuleerd voor Diftar (2015). Om afvalscheiding nog verder te kunnen bevorderen zijn tevens maatregelen opgesteld. Deze zullen ondersteuning bieden bij het behalen van doelstellingen in 2021. Per afvalstroom wordt aangegeven:

- de scheidingsdoelstelling voor de gemeente Bergambacht (op basis van LAP 2 en afvalsorteeranalyse).
- de mogelijke maatregelen om deze doelstelling te halen en de beoordeling van deze maatregelen (op basis van de afvaldriehoek; Milieu, Service en Kosten).
- een advies over de maatregelen op basis van de eerdere beoordeling.

Restafval

Scheidingsdoelstelling

Restafval (kg's / per inwoner)				
		Richtlijn		Overige maatregelen
		Diftar		150
Huidig kg/per		Doelstelling		Doelstelling
238,5	53	186	10	176
	→		→	
2011		2015		2021

* De maatregelen per afvalstroom leiden tot een totale reductie van 60 kg/per inwoner in 2021.

In de gemeente Bergambacht wordt op dit moment 238 kg. restafval per inwoner opgehaald. De landelijke doelstelling geeft aan dat het huishoudelijke restafval in 2015 moet zijn teruggebracht tot 200 kg en in 2021 tot 150 kg per inwoner, per jaar. Op basis van de invoering van Diftar en de in te voeren maatregelen kan aangenomen worden dat er in 2015 186 kg restafval per inwoner en in 2021 176 kg huishoudelijk restafval per inwoner wordt aangeboden.

Mogelijke maatregelen

Plusmaatregel	+ +/- -		
	Milieu	Service	Kosten
Kleinere container aanbieden (140 ltr.)	+/-	-	+
Ondergrondse brengvoorziening	+/-	+/-	+
Aparte inzameling bedrijfsafval (regelingen opstellen)	+	+/-	+/-
Ontmoedigen 2e minicontainer	+	-	+

Advies

Door de invoering van Diftar en door realisatie van onderstaande adviezen, wordt naar alle waarschijnlijkheid de doelstelling van 150 kg. huishoudelijk restafval per inwoner per 2021 niet gehaald.

Extra maatregelen op het gebied van restafval kunnen te zijner tijd worden ingevoerd.

Groente- fruit- en tuinafval (GFT)

Scheidingdoelstelling:

Groente-, Fruit- en Tuinafval (kg's/per inwoner)				
			Richtlijn Diftar	Overige maatregelen 140
Huidig kg/per inwoner		Doelstelling		Doelstelling
100	30	70	7	63
	→		→	
2011		2015		2021

In het huishoudelijk restafval is nog 100 kg. GFT-afval aanwezig per inwoner, per jaar. Door middel van invoering van Diftar wordt verwacht dat het GFT-afval in het restafval met 30% verminderd. Dit betekent dat er in 2015 nog 70 kilo en in 2021 nog 63 kilo GFT-afval in het restafval aangetroffen wordt.

Mogelijke maatregelen:

Plusmaatregel	Milieu	Service	Kosten
Promoten compostvaten (aanbieden voor gereduceerd tarief)	+	+	-
Bokashi composteer emmer.	+	+	-
Kleine keukenemmer met afbreekbare zakjes aanbieden.			-
Winterstop inzameling en zomer extra	-	+/-	+/-
Gratis schoonmaken van minicontainer	+/-	+	-
Bonus bij grote aanbieder GFT in € of kado (compost uitkering).	+	+	+/-
Buitengebied niet inzamelen -> zelfcomposter	+/-	-	+

Advies

- Invoeren van een kleine keukenemmer incl. afbreekbare zakjes. De keukenemmer wordt gevuld met GFT-afval en kan leeggemaakt worden in de GFT minicontainer. Dit maakt het gemakkelijk GFT apart te houden en levert extra service.
- Bewoners die regelmatig veel GFT-afval in de minicontainer aanbieden, belonen door extra (zakjes) compost te verschaffen. Eenmaal in het kwartaal monitoren wie grote aanbieder is geweest en deze bewoner bedanken.

Totale kosten

De flankerende maatregelen naast die van Diftar worden voorzien in de periode 2015 - 2021. Afhankelijk van resultaten uit de periode tot 2015 dient rekening te worden gehouden met incidentele kosten voor de uitvoering van de plusmaatregelen.

Papier en karton

Scheidingdoelstelling

Papier en Karton (kg's/per inwoner)				
		Richtlijn		Overige maatregelen
		Diftar		95
Huidig kg/per inwoner		Doelstelling		Doelstelling
22,7	9,1	13,6	1,4	12,2
	→		→	
2011		2015		2021

In het huishoudelijk restafval is nog 23 kilo papier en karton aanwezig per inwoner, per jaar. Door middel van invoering van Diftar wordt verwacht dat het papier en karton in het restafval met 40% verminderd. Dit betekent dat er in 2015 nog 14 kilo en in 2021 nog 12 kilo papier en karton in het restafval aangetroffen wordt.

Mogelijke maatregelen

Plusmaatregel	+ +/- -		
	Milieu	Service	Kosten
Brenglocatie/ milieu- kringlooppark	+	+	-
Communicatie/ afvalkrant -> stimulering MKB minder verpakkingsmateriaal of recycle materiaal.	+	+	-
Inzamelgadget voor hoogbouwoningen (papier zak/ doos o.i.d.)	+	+	+/-
Inzamelfrequentie eenmaal per vier weken.	-	-	+

Advies

- Inzamelgadget (een tas of bewaardoos) uitreiken aan hoogbouwaansluitingen. Bewoners verzamelen het oud papier en karton in huis en brengen het met de tas of doos naar de verzamelcontainer.
- Inzamelfrequentie van papier en karton terugbrengen naar eens per vier weken.

Totale kosten

Indien de adviesmaatregelen worden overgenomen dan dient rekening gehouden te worden met € 1.000,- aan incidentele kosten.

Textiel

Scheidingdoelstelling

Textiel (kg's / per inwoner)				
		Richtlijn		Overige maatregelen
		Diftar		5
Huidig kg/per inwoner		Doelstelling		Doelstelling
7,6	1,1	6,5	0,6	5,8
	→		→	
2011		2015		2021

In het huishoudelijk restafval is nog 7,6 kilo textiel aanwezig per inwoner, per jaar. Door middel van invoering van Diftar wordt verwacht dat het textiel in het restafval met 15% verminderd. Dit betekent dat er in 2015 nog 6,5 kilo en in 2021 nog 5,8 kilo textiel in het restafval aangetroffen wordt.

Mogelijke maatregelen

Stroom	Plusmaatregel			
		Milieu	Service	Kosten
Textiel	Elk kwartaal aparte inzamelacties door charitatieve instelling (inzamelen huis-aan-huis)	+	+	+/-
	Optimalisatie containerbestand (witte vlekken, uitstraling en afstand)	+	+	-

Advies

- Door charitatieve instellingen huis-aan-huis acties laten verzorgen. De gemeente verleent vergunning aan de instelling om inzamelzakken te verspreiden en deze gevuld in te zamelen.
- Het huidige containerbestand inclusief locaties onderzoeken. Staan de containers nog op de juiste plek, zijn er voldoende aanwezig binnen de gemeente etc.. Resultaat wordt weergegeven in een locatieplan.

Totale kosten

Geen

Kunststoffen (KFF)

Scheidingdoelstelling

Kunststoffen (kg's / per inwoner)				
		Richtlijn		Overige maatregelen
		Diftar		*
Huidig kg/per inwoner		Doelstelling		Doelstelling
36	11	25	0	25
	→			
2011		2015		2021

* In 2012 wordt bekend hoe het verpakkingsdossier (en de vergoeding) vorm krijgt. Hierna bepalen hoe om te gaan met de uitkomst.

In het huishoudelijk restafval is nog 36 kilo kunststof aanwezig per inwoner, per jaar. Door middel van invoering van Diftar wordt verwacht dat het kunststof in het restafval met 30% verminderd. Dit betekent dat er in 2015 nog 25 kilo kunststof in het restafval aangetroffen wordt.

Mogelijke maatregelen

Stroom	Plusmaatregel	+ +/ - -		
		Milieu	Service	Kosten
KFF	Brengen/ locaties (ook op ABS)	+	+	-
	Minicontainer huis-aan-huis i.c.m. papier	+	+	-
	Retourterminal	+	+	-

Advies

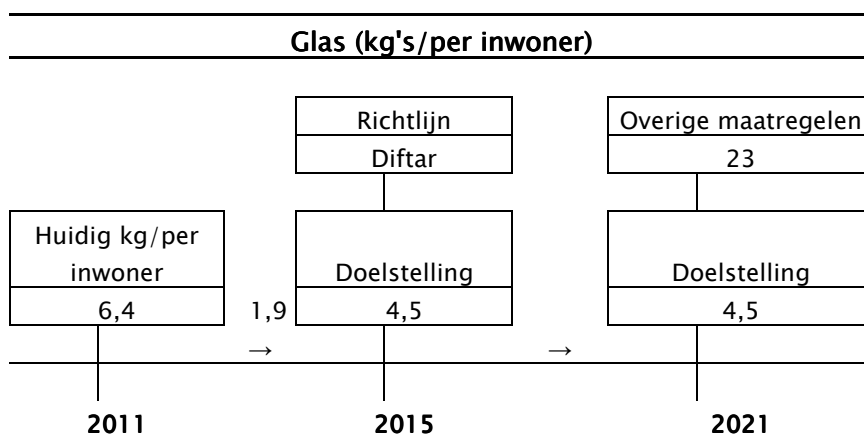
Gezien de vele aandacht die aan deze afvalstroom is besteed en de onzekere toekomst van dit onderwerp, wordt voorgesteld geen verdere acties op te zetten. De ontwikkelingen rondom dit dossier worden gevolgd. Wanneer meer duidelijkheid ontstaat, wordt verdere informatie verschaft. Bij het eventueel wegvallen van de subsidie (zie blz. 13) wordt voorgesteld het tekort niet 'bij te leggen' maar in te steken op versoering van de kosten (waaronder mogelijk aanpassen van de inzamelfrequentie)

Totale kosten

Geen

Glas

Scheidingdoelstelling

In het huishoudelijk restafval is nog 6,4 kilo glas aanwezig per inwoner, per jaar. Door middel van invoering van Diftar wordt verwacht dat het glas in het restafval met 30% verminderd. Dit betekent dat er in 2015 nog 4,5 kilo glas in het restafval aangetroffen wordt.

Mogelijke maatregelen

Plusmaatregel	+ +/- -		
	Milieu	Service	Kosten
Optimalisatie glasbakkenbestand (witte vlekken, uitstraling en afstand)	+	+	+/-
Retourterminal	+	+	-
Ondergrondse brengvoorzieningen	+/-	+/-	-

Advies

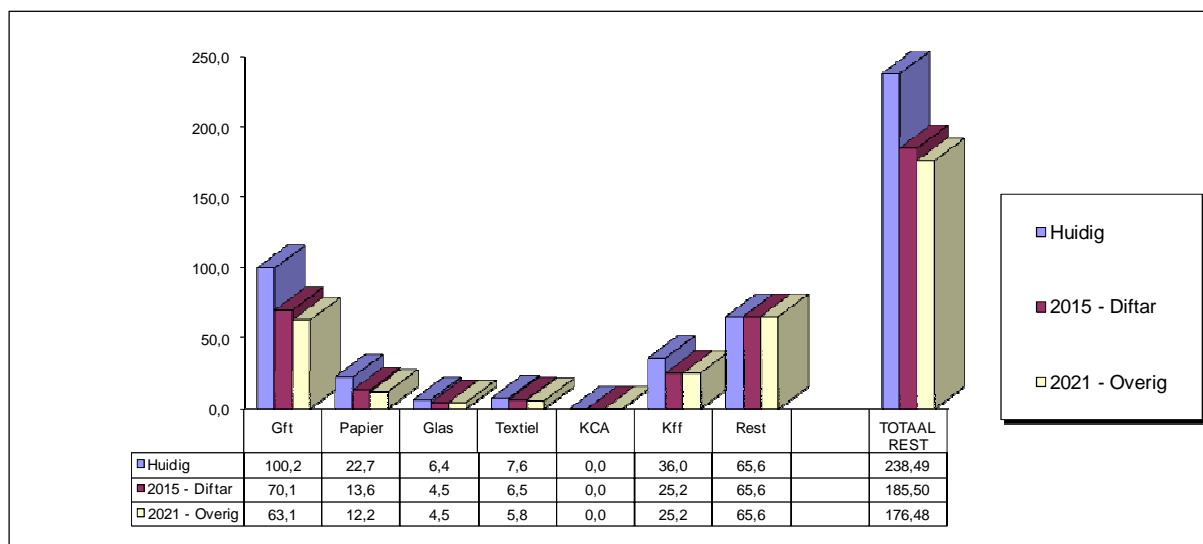
Het huidige containerbestand inclusief locaties onderzoeken. Staan de containers nog op de juiste plek, zijn er voldoende aanwezig binnen de gemeente etc.. Het resultaat wordt weergegeven in een locatieplan.

Totale kosten

Op basis van het locatieplan wordt bepaald of er uitbreiding of verplaatsing nodig is. Eventuele kosten zullen tussen € 5.000,- en € 15.000,- bedragen. In de periode 2015 - 2021 wordt de noodzaak van de kosten beschouwd.

Totaaloverzicht

In onderstaand staafdiagram zijn de doelstellingen per afvalstroom weergegeven voor een totaalbeeld.

Grafiek 3: Totaaloverzicht doelstellingen per afvalstroom

Overige maatregelen

Inzameling oud papier en karton door verenigingen

Het uitgangspunt is dat de inzameling van oud papier en karton kostendekkend moet plaatsvinden.

Er zullen nieuwe afspraken gemaakt dienen te worden met de verenigingen. Enerzijds zal er een verdeling moeten komen van de opbrengsten: evenredige verdeling naar gemeente en vereniging. Anderzijds moeten hernieuwde afspraken gemaakt worden over ARBO, veiligheid en inzet vrijwilligers. Ook moeten investeringen voor afvalscheiding (een papier minicontainer) gedekt worden uit de opbrengsten.

Advies:

In het tweede kwartaal van 2012 dient overleg gevoerd te worden met de inzamelende verenigingen en dienen opties gezamenlijk te worden verkend.

Cyclus

De gemeente heeft in 2011 meer controle uitgeoefend op Cyclus (en haar bedrijfsvoering) en de afrekeningen van Cyclus. Tijdens deze controle is een aantal bijzonderheden in de afrekeningsystematiek bevonden die nu besproken worden met Cyclus. De uitkomst van de bevindingen is nog niet bekend. Deze bevindingen worden tevens betrokken bij gesprekken met Cyclus over het al dan niet voortzetten van de dienstverlening of benut bij het aanbesteden van werkzaamheden. Met name de transparantie in de opbouw van kosten moet worden vergroot en bijvoorbeeld de exploitatiekosten voor het ABS worden verlaagd. Geschat wordt dat de kosten voor exploitatie met ca. €85.000,- kunnen worden verlaagd.

Per 1 januari 2013 is de dienstverleningsovereenkomst tussen Cyclus en Bergambacht afgelopen. Vanaf dat moment staat het de gemeente vrij om een nieuw contract af te sluiten met Cyclus of om door een andere partij de dienstverlening te laten verzorgen. Een oriëntatieproces of aanbestedingsprocedure zal hieraan vooraf gaan.

Advies:

Onderzoeken van mogelijkheden voor inzameling per 1 januari 2013.

Communicatie

Wanneer maatregelen genomen worden door de gemeente, zal hierover gecommuniceerd moeten worden. Enerzijds om inwoners bewust te maken van de urgentie om afval apart aan te bieden en hoe zij dat moeten doen. Anderzijds om inwoners te informeren over de ondersteunende faciliteiten die de gemeente in het werk stelt om het in de praktijk zo makkelijk mogelijk te maken om afval apart te houden.

Hierbij kan gedacht worden aan een afvalkrant en/of een themapagina in de lokale krant.

Daarnaast wordt door middel van de gemeentepagina (website en lokale krant) continu/ elke maand gecommuniceerd over plaatselijke voorzieningen en overige afvalgerelateerde onderwerpen.

Advies:

Opstellen van een communicatieplan op basis van projectuitvoeringsplan Diftar de gekozen inzamelvorm en flankerende maatregelen.

Handhaving

Om na te gaan of de aanbiedregels worden nageleefd en om inwoners te ondersteunen in het correct scheiden van afval zal handhaving noodzakelijk zijn. Om inwoners te ondersteunen in correcte afvalscheiding kan gebruik gemaakt worden van de huidige buitendienstmedewerkers. Tijdens inzamelrondes controleren zij, steekproefsgewijs, of de juiste fractie in de minicontainer wordt aangeboden.

Voor overige controle en eventuele beboeting kan een BOA (Bijzondere Opsporings Ambtenaar) aangesteld worden. De buitendienstmedewerkers hebben geen bevoegdheid om te beboeten.

Advies:

Inzetten van buitendienstmedewerkers tijdens inzamelrondes voor controle. Op basis van ervaringen uit de praktijk kan besloten worden tot de inzet van een BOA.

Bedrijfsafval

Wanneer Diftar wordt ingevoerd worden automatisch alle illegale containers uit het minicontainerbestand gefilterd. De rechtmatige inkomsten worden daardoor verkregen in plaats dat de gemeente deze kosten blijft betalen. Voor praktisch onderscheid worden minicontainers aangeschaft met een afwijkende dekselkleur (bv. geel).

Advies:

De minicontainers voor restafval invoeren. Deze minicontainers uitrusten met chips. De Verwachting is dat hiermee een kostenbesparing van € 10.000,- (mogelijk veel hoger) wordt bereikt.

3.3 Samenvattend Financieel overzicht

De kosten en opbrengsten van de eerder genoemde invoering van Diftar en maatregelen alsmede een inschatting van exploitatiekosten in de toekomst geeft het volgende financiële overzicht.

1. Investerings containers en Diftar

De huidige grijze minicontainers worden vervangen. Daarnaast bestaat de wens om de containers bij de hoogbouw ondergronds te realiseren. Optioneel kunnen de groene minicontainers worden vervangen (kosten €12.000). De jaarlijkse kosten voor de aanschaf van containers zijn:

- Ondergrondse containers voor hoogbouw: €19.000
- Containers papier voor hoogbouw: €10.000
- Grijze minicontainers: €12.000

Uitgangspunt is dat bij de aanschaf van nieuwe grijze minicontainers deze direct zijn uitgerust met een chip, welke in eerste instantie gebruikt kunnen worden voor "frequentie" en later voor "gewicht". De kosten voor Diftar zijn:

- Elektronica ondergrondse containers: €12.000
- Chippen van minicontainers/ handlezer: €5.000
- Facturatiekosten door SVHV: €26.000,=.

De totale kosten (€84.000,=) kunnen worden opgevangen door de verlaging van de verbrandingskosten (€105.000,=). Hierbij wordt er vanuit gegaan dat de plastic inzameling en verwerking budgetneutraal blijft. Deze bedragen zijn exclusief het voordeel van € 12.500,-, welke behaald wordt door het aantal keren ophalen grof huishoudelijk afval van 4 naar 2 keer per jaar terug te brengen.

Indien op termijn gekozen wordt voor Diftar op basis van gewicht dient rekening te worden gehouden met hogere structurele kosten van minstens €35.000 (waarvan €17.500 voor sloten en €10.000 tot €25.000 voor wagen/ elektronica).

1. Papier

Op dit moment wordt door de gemeente ca. €32.000 toegelegd. Door de invoer van Diftar, waaronder een aparte container voor oud papier en aparte containers voor papier bij hoogbouw, zal de totale papieropbrengst aanzienlijk stijgen. Dit gaat om €10.000,=. De totale kosten welke aan Cyclus worden betaald zijn ca. € 78.000. Door de inzaelfrequentie voor alle kernen gelijk te trekken, naar bijvoorbeeld 1 keer per 4 weken, zullen de uitvoeringskosten aanzienlijk afnemen. Naar verwachting is hier ook nog minstens een winst

van €20.000 te behalen. Dit betekent dat de 'winst' (vergoeding) welke beschikbaar is voor de verenigingen nagenoeg op een gelijk niveau kan worden gehouden.

2. Afvalbrengrstation

De exploitatie van het Afvalbrengrstation kan, indien de overeenkomst met Cyclus is afgelopen, aanzienlijk voordeliger. Op dit moment is in de exploitatie (begroting 2012) een bedrag van €230.000 opgenomen voor het ABS en inzameling grof afval.

Enkele voordelen in de exploitatie worden voorzien:

- Ingeschat wordt dat een bedrag van ca. €88.800,0 aan financiële ruimte kan worden gevonden door een andere exploitatie. Op dit moment is er voor burgers de mogelijkheid om onbeperkt afval te brengen op het afvalbrengrstation.
- Voorgesteld wordt om voor burgers welke meer dan 2 keer per jaar grof vuil aanbieden het brengen van grof afval te beprijzen. Het is lastig inschatten welke opbrengst hiermee kan worden behaald. Dit gaat mogelijk om een bedrag van €37.500 (beprijzen van bijna 2500 bezoekers voor gemiddeld €15 per keer).

De investeringen voor het Afvalbrengrstation kunnen allen worden opgevangen binnen deze financiële ruimte, hierbij gaat het om:

- Investerings in een nieuw Afvalbrengrstation: variant mobiel is de jaarlast €42.000, uitgaande van een investering van €750.000 en een afschrijvingstermijn van 40 jaar.
- Registratiesysteem/ passen ABS: €5.300

Samenvattend:

€ 230.000,00	→	Exploitatie (begroting 2012)
+ € 88.800,00		<i>Voordeel door andere wijze van exploiteren</i>
+ € 37.500,00		<i>Beprijzen voor huishoudens welke meer dan 2 keer per jaar aanbieden</i>
- € 42.000,00		<i>extra jaarlasten investering van €750.000</i>
- € 5.300,00		<i>Kosten registratiesysteem/ passen ABS</i>
€ 151.000,00	→	Taakstellend bedrag in exploitatie (begroting 2013 en verder)

Een voordeel van ca €79.000 kan in de exploitatie worden benut voor verlaging van de afvalstoffenheffing. Zodoende blijft er financiële ruimte binnen de exploitatie om de mobiele variant van het afvalbrengrstation te realiseren.

3. Conclusie:

De totale kosten van afvalinzameling en -verwijdering voor de burger tbv de uitvoering van het afvalbeleid kan worden verlaagd van €1.034.000 naar €917.000 (een verlaging met 11%). Dit voordeel wordt ingezet om goed gedrag te kunnen belonen bij de toepassing van de heffing.

3.4 Verdeling van kosten

Afhankelijk van de bestuurlijke keuzes zijn de totale kosten van het Afvaldossier tussen de €820.000 (geen ABS, geen Diftar, geen nieuw minicontainers) en €950.000 (wel ABS variant max, wel Diftar, wel nieuwe minicontainers).

De totale kosten kunnen worden verdeeld tussen vaste kosten welke onafhankelijk van het 'aanbiedingsgedrag' worden verrekend en variabele kosten welke burgers beïnvloeden door hun 'aanbiedingsgedrag'.

Als we uitgaan van totale kosten van €917.000 en vaste kosten van €500.000 (waarvan de helft per huishouden gelijk is en de helft afhankelijk is van het aantal personen) komen we op onderstaande tarieven afvalstoffenheffing:

Huishoudensomvang	Volume container	Vaste kosten	Hoge bronscheiding	Gemiddeld	Lage bronscheiding	Huidige heffing
1 persoons	hoogbouw (30 l)	€ 107	€ 159	€ 186	€ 212	€ 194,00
	140 l		€ 160	€ 185	€ 209	
	240 l		€ 198	€ 240	€ 283	
2 persoons	hoogbouw (30 l)	€ 123	€ 176	€ 202	€ 228	€ 291,00
	140 l		€ 176	€ 201	€ 225	
	240 l		€ 214	€ 257	€ 299	
3 persoons	hoogbouw (30 l)	€ 139	€ 192	€ 218	€ 245	€ 291,00
	140 l		€ 192	€ 217	€ 242	
	240 l		€ 231	€ 273	€ 315	
4 en meer persoons	hoogbouw (30 l)	€ 155	€ 208	€ 234	€ 261	€ 291,00
	140 l		€ 209	€ 233	€ 258	
	240 l		€ 247	€ 289	€ 331	

Toelichting:

Afvalstoffenheffing bij hoge bronscheiding – huishoudens bieden gemiddeld 13 keer per jaar de restafval minicontainer aan.

Afvalstoffenheffing bij gemiddelde bronscheiding – huishoudens bieden gemiddeld 19 keer per jaar de restafval minicontainer aan.

Afvalstoffenheffing bij lage bronscheiding – huishoudens bieden gemiddeld 25 keer per jaar de restafval minicontainer aan (huidige frequentie).

We gaan bij gemiddelde bronscheiding uit van de volgende voorlopige aanslag bedragen:

1 persoons: 140 l minicontainer: € 185

2 persoons: 140 l minicontainer: € 201

3 persoons: 240 l minicontainer: € 273

4 persoons: 240 l minicontainer: € 289

De afrekening volgt bij de eerstvolgende nieuwe aanslag voor het volgend jaar.

Conclusie:

- 1 persoons huishoudens: Deze groep zal waarschijnlijk niet kiezen voor een 240 l minicontainer. Aangenomen wordt dat deze groep waarschijnlijk kiest voor een 140 l minicontainer waardoor bij ongewijzigd gedrag er slechts een kleine stijging zal zijn. Slechts indien men de 140 l. container elke 2 weken blijft aanbieden zal de heffing namelijk iets toenemen.

- 2 persoonshuishoudens: Deze groep zal wisselend kiezen voor een kleine (140 l) of grote (240 l) minicontainer. Slechts de huishoudens welke kiezen voor een grote container en deze elke 2 weken aanbieden geven een lichte stijging te zien.
- 3 persoonshuishoudens: Deze groep zal veelal kiezen voor een grote (240 l) minicontainer. Deze groep heeft de mogelijkheid door de container 3 keer per jaar niet aan te bieden om de heffing gelijk te houden.
- 4 persoonshuishoudens: Deze groep zal kiezen voor een grote (240 l) minicontainer. Deze groep zal beperkter profiteren van de 11% kostenreductie op het totale afvalbudget. Indien deze groep de minicontainer elke 2 weken blijft aanbieden zal de heffing toenemen van €291 naar €331. Elke keer dat een huishouden de container niet aanbiedt geeft dit (bij een container van 240 l) een besparing van €7,04.

De vaste kosten per huishouden zijn onderverdeeld per 1, 2, 3 en 4 en meer persoonshuishoudens.

Huishoudensomvang	Vaste kosten
1 persoons	€ 107
2 persoons	€ 123
3 persoons	€ 139
4 en meer persoons	€ 155

De variabele kosten per lediging zijn onderverdeeld per container:

30 liter minicontainer € 0,88

140 liter minicontainer € 4,10

240 liter minicontainer € 7,04

De huidige mogelijkheid van een extra container blijft bestaan tegen een nader te bepalen tarief.

4 Conclusie

De gemeente heeft een drietal langlopende afvalgerelateerde dossiers die onlosmakelijk aan elkaar verbonden zijn.

De gemeente heeft, gelet op aflopende overeenkomsten met Cyclus, een natuurlijk moment om keuzes te maken ten aanzien van deze dossiers. Om ervoor te zorgen dat men weloverwogen kan besluiten, is in voorliggend afvalbeleidsplan een volledige doorlichting gemaakt van de huidige situatie en mogelijkheden voor de toekomst.

Op basis van uitgevoerde afvalsorteeranalyses is berekend welke monostromen aanwezig zijn in het restafval en de hoeveelheden monostromen die nog verder gescheiden kunnen worden.

Samen met de LAP doelstellingen is per afvalstroom een scheidingdoelstelling vastgesteld. Daarnaast is per inzamelvoorziening een advies gegeven hoe hier mee om te gaan in de toekomst. Het beleid kan ingevoerd worden per 1 januari 2013.

In de financiële paragraaf zijn alle baten en lasten gemoeid met toekomstige in te voeren maatregelen op een rij gezet. Daaruit blijkt dat oa. de invoering van Diftar, een hernieuwde regeling met inzamelende papierverenigingen, realisatie van een afvalbrenngstation en met het aanbestedingsvoordeel voor verwerking de toekomstige financiële begroting budgettair neutraal kan worden gerealiseerd met een kostenreductie van 11%.

Dit voordeel wordt ingezet om goed gedrag te kunnen belonen bij de toepassing van de heffing.